

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2T/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620010038
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3620010038.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske samosudcom Mgr. Michalom Vigašom, v trestnej veci obžalovaného A. D. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/, § 139 ods.1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona v spojení s § 127 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov, na hlavnom pojednávaní dňa 23.03.2020 takto

rozhodol:

Obžalovaný A. D., E.. XX.XX.XXXX v Partizánskom, trvale bytom Z., K. F. XXXX/XX, prechodne bytom Z., K. F. XXXX/XX, t.č. Ústav na výkon väzby Ilava,

je vinný, že

dňa 04.12.2019 v čase okolo 13.00 hod. v mieste svojho prechodného bydliska v byte v Z. E. Q. K. F. XXXX/XX si pod vplyvom alkoholu pýtal peniaze od svojej matky, poškodenej C. D., E.. XX.XX.XXXX, ktorá keď mu povedala, že peniaze nemá, tak v kuchyni zobral z kuchynskej linky do ruky kuchynský nôž, následne čepeľ noža nasmeroval na poškodenú, ktorá stála od obžalovaného vo vzdialenosti približne 40 cm so slovami: "Ak mi nedáš tie peniaze, tak ťa zabijem!", na čo poškodená C. D. obžalovanému povedala, že čo to robí, nech položí nôž, že ide nejaké peniaze pohľadať, na čo obžalovaný kuchynský nôž hodil na kuchynskú linku, pričom k fyzickému napadnutiu poškodenej C. D. nedošlo,

t e d a

iného hrozbou násillia nútil, aby niečo konal a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou a čin spáchal na chránenej osobe - na blízkej osobe - svojej matke a na osobe vyššieho veku,

č í m s p á c h a l

zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/, § 139 ods.1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona v spojení s § 127 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej Tr. zák.).

Za to sa odsudzuje:

Podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody z a r a d ů j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

odôvodnenie:

Na základe obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske č.k. Pv 437/19/3305-34 doručenej súdu dňa 05.03.2020, po jej preskúmaní samosudca nariadil a dňa 23.03.2020 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie. Po prednesení obžaloby po poučení podľa

§ 257 ods. 1, 5 a 8 Tr. por., obžalovaný ku skutku podľa obžaloby v súlade s § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Na položené otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por. odpovedal kladne (áno) na všetkých päť položených otázok. Súd po vyhlásení obžalovaného po zistení stanoviska prokurátora a poškodeného uznesením prijal vyhlásenie podľa § 257 ods. 7 Tr. por. a podľa

§ 257 ods. 8 Tr. por. ďalej vykonal len dokazovanie čo do výroku o treste, ochrannom opatrení. Súd skutok právne kvalifikoval ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/, § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona v spojení s § 127 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov. Zavinenie obžalovaného je dané priamym úmyslom podľa § 15 písm. a/ Tr. zák..

Súd na hlavnom pojednávaní vychádzal z vyhlásenia obžalovaného, jeho výsluchu, oboznámil prečítaním znalecký posudok znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie psychiatria, oboznámil listinné dôkazy a spisy rozhodné k dokazovaniu vo veci výroku o treste a zistil tento skutkový stav.

Obžalovaný učinil vyhlásenie o vine, ktoré súd prijal. Trestný čin oľutoval, nazval ho skratom z jeho strany, matke chce pomáhať, nebol by jej schopný fyzicky ublížiť. S matkou je vo väzbe v písomnom aj telefonickom kontakte, telefonoval aj so sestrou. Obžalovaný je slobodný, bezdetný. Pred vzatím do väzby spolu so svojou matkou a jeho priateľkou býval v prenajatom byte. Na nájom platil 300 € mesačne, matka platila spoločnú stravu. Ide o 3-izbový byt. V súčasnosti tam býva len matka. Bývali tam asi rok. Matka prišla o byt asi pred rokom, preto išli do prenájmu. Matka mala dlhy a prišla o byt, nevie či to bolo v exekučnom konaní alebo akým spôsobom. On bol zamestnaný natrvalo vo firme Novesta, a.s., pracoval pri výrobe obuvi. Mal mzdu 650 € mesačne. Alkohol nepožíval pravidelne, no keď si vypil, tak si vypil viac. Iné látky ako alkohol neužíval. Asi raz do mesiaca si zahral na automatoch, príležitostne stávkovoval na športové zápasy. Drogy neužíval. Jeho priateľka bola zamestnaná. Matka bola v tom čase tiež zamestnaná. Medzi nimi neboli konflikty, len tento skrat. Sám nevie, prečo chcel peniaze po matke, mal možnosť si požičať.

Poškodená nárok na náhradu škody neuplatnila, na hlavnom pojednávaní sa nezúčastnila.

Podľa záverov prečítaného znaleckého posudku č. 5/2020 zo dňa 23.01.2020 znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie psychiatria MUDr. Márie Majzlanovej u obžalovaného sa jedná o osobu závislú na požívaní alkoholických nápojov v III. vývojovom štádiu (kritickom) podľa Jellineka. Ide u neho o dlhoročné zneužívanie alkoholu od adolescentného veku. Patologické hráčstvo zistené nebolo, hranie je skôr podmienené abúzm alkoholu. Vplyvom jednoduchej alkoholovej opitosti došlo u obžalovaného k uvoľneniu zábranových mechanizmov s odhalením jeho osobnostných charakteristík, impulzívnych a disociálnych, s vyústením do poruchového správania a konania kvalifikovaného ako vydieranie. Obžalovaný netrpí duševnou poruchou v pravom zmysle slova - choromyseľnosťou. Bola však u neho zistená Zmiešaná porucha osobnosti (emočne nestabilná - impulzívna a disociálna), táto je trvalou povahovou odchýlkou. Obžalovaný bol v čase spáchania trestného činu schopný rozpoznať protiprávnosť svojho konania a svoje konanie bol schopný ovládať v zníženej miere. Jeho rozpoznávacie schopnosti boli zachované a len vplyvom jednoduchej alkoholovej opitosti boli u neho ovládacie schopnosti znížené podstatne forenzne významne. Do stavu alkoholickej ebriety sa dostal z vlastného rozhodnutia, pričom má dostatok skúsenosti a vedomostí o účinkoch alkoholu na svoju osobu, t.j. že pod vplyvom alkoholu sa správa agresívne. Znalkyňa navrhla u obžalovaného uloženie protialkoholického liečenia ambulantnou formou resp. pokračovanie v liečbe touto formou v minulosti už nariadenej.

Podľa zápisu o dychovej skúške zo 04.12.2019 mal obžalovaný dňa 04.12.2019 o 15:47 hod. obsah alkoholu v dychu 1,12 mg/L.

Podľa výpisu z registra priestupkov bol obžalovaný v správnom konaní postihnutý jedenkrát dňa 02.09.2018 v blokovom konaní podľa § 47 ods. 1 písm. a/ z.č. 372/1990 Zb.

Z odpisu z registra trestov a pripojených spisov súd zistil, že obžalovaný bol dosiaľ štyrikrát súdne trestaný vo všetkých prípadoch pre prečin nebezpečného vyhrážania. Rozsudkom Okresného súdu

Partizánske č. k. 2T/76/2015-116 z 11.01.2016 právoplatným dňa 11.01.2016 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a bol mu uložený nepodmienečný trest na 6 mesiacov s zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a ambulantné protialkoholické liečenie. Poškodeným, ktorého napadol bol druh matky obžalovaného. Trest odňatia slobody vykonal dňa 30.04.2016. Ochranné liečenie mu bolo nariadené na slobode, dosiaľ nebolo ukončené, pričom podľa lekárky sa mu podroboval. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 2T/123/2012-102 z 31.07.2012 právoplatným dňa 16.08.2012 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a bol mu uložený nepodmienečný trest na 8 mesiacov s zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a ambulantné protialkoholické liečenie. Poškodeným, ktorého napadol bola matka obžalovaného. Ochranné liečenie mu bolo nariadené na slobode, dosiaľ nebolo ukončené, pričom podľa lekárky sa mu rovnako podroboval. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 2T/105/2010-136 z 11.01.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/13/2011-147 z 10.03.2011, právoplatným dňa 10.03.2011 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a bol mu uložený nepodmienečný trest na 10 mesiacov s zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a ambulantné protialkoholické liečenie. Poškodeným, ktorého napadol bola matka obžalovaného. Ochranné liečenie mu bolo nariadené na slobode, dosiaľ nebolo ukončené.

Prokurátor navrhol obžalovanému uložiť podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby so zaradením do ÚVT so stredným stupňom stráženia. Obhajca poukázal na význam priznania, oľutovanie trestnej činnosti, napomáhanie orgánom činným v trestnom konaní a súdu a navrhol obžalovanému analogicky podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. aplikujúcu judikatúru uložiť trest nespojený s odňatím slobody, mimoriadne znížený o tretinu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Obžalovaný opäť skutok oľutoval, chce viesť riadny život a pomáhať matke.

Súd pri ukladaní druhu a výmery trestu vychádzal zo zásad ukladania trestov uvedených v ustanovení § 34 Tr. zák., pričom prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, na osobu páchatela, ako aj na možnosti jeho nápravy, nakoľko trest musí mať najmä prevýchovný účinok. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na rodinu a jemu blízke osoby. Trestná sadzba podľa osobitnej časti Trestného zákona pre uvedený zločin je 4 až 10 rokov odňatia slobody.

Súd pri ukladaní trestu obžalovanému prihliadol k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr. zák., pretože sa obžalovaný k trestnej činnosti doznal a aj ju oľutoval. Hoci obžalovaný pácha obdobnú trestnú činnosť opätovne, a to aj na svojej matke, možno mať za to, že svoju trestnú činnosť obžalovaný s oneskorením vždy oľutuje, hoci počas skutku koná tak, ako je jeho povaha aj poukazujúca na závery znalkyne typické. Neskôr však vždy nadviažu s matkou vzájomný kontakt, pričom aj z charakteru ich spolužitia a podieľaní sa na nákladoch na domácnosť je zrejmé, že tak obžalovaný ako aj poškodená vedome a z vlastnej vôle žili v spoločnej domácnosti, pričom posledný rok žili v nájomnom byte, teda obžalovaný nebol s partnerkou odkázaný na bývanie u matky. Súd prihliadol k priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., poukazujúca na jeho predchádzajúce odsúdenia za obdobnú trestnú činnosť majúcu rovnako znaky domáceho násillia. Pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je tak vyrovnaný.

Súd dospel k záveru, že u obžalovaného existujú tri dôvody na uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby a aplikovanie ustanovení o mimoriadnom znížení trestu. 1. Obžalovaný spáchal trestný čin v stave zníženej príčetnosti poukazujúca na závery znalkyne. Súd nemohol aplikovať § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., pretože má za to, že nemožno zároveň opätovne ukladať ochranné protialkoholické liečenie, pretože nemá zmysel z hľadiska účelu ukladať viacerých rovnakých ochranných liečení popri sebe, keďže sa nemôžu reálne vykonávať inak ako len jedno z nich, ktorého dĺžka nie je určená inak ako účelnosťou. Inak by však aplikácia tohto dôvodu mimoriadneho zníženia trestu prichádzala do úvahy. 2. Súd prihliadol na okolnosti prípadu, ktorý nedosahuje takú mieru závažnosti, že by mal byť obžalovanému ukladaný trest čo i na dolnej hranici trestnej sadzby. Hoci právna kvalifikácia nie je sporná a súd nemá za to, že by mal byť skutok kvalifikovaný miernejšie, napríklad ako nebezpečné vyhrážanie, ide v podstate o trestný čin charakteru domáceho násillia, ktorý je spáchaný verbálne v podstate

špecifickou formuláciou hrozby počas vypätej situácie, vyvolanej hádkou, či zámienkou na hádku, za požitia alkoholu. Tiež poškodená podľa vyjadrenia obžalovaného s ním opäť zas neprerušila kontakt a je s ním v kontakte aj počas väzby. 3. Obžalovaný napomáhal v objasňovaní trestnej činnosti v prípravnom konaní aj konaní pred súdom. Podstatnou mierou uľahčil dokazovanie, ktoré by inak záviselo v podstate najmä na výpovedi obžalovaného a poškodenej, ktorá by nemusela, ale aj mohla ako sa neraz stane revidovať svoje pôvodné výpovede, čo najmä pri trestnej činnosti spáchanej verbálne sťažuje riadne objasnenie veci bez dôvodných pochybností. Obžalovaný pôvodne konanie o dohode o vine a treste akceptoval, nedospel s prokurátorom k dohode len v otázke trestu. Takto súd dospel k záveru, že všetky uvedené dôvody možno spojiť v použití § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Poukazujúc na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 55/2016, ktoré pripúšťa analógiu použitím § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák., súd v tejto veci, prihliadnuc na vyhlásenie obžalovaného o vine, za použitia § 39 ods. 2 písm. d/, § 39 ods. 4 Tr. zák. per analogiam uložil obžalovanému trest odňatia slobody na 3 roky nepodmienečne, ktorý trest považuje za primeraný a spravodlivý. Súd tak už neprihliadal k § 36 písm. n/ Tr. zák., lebo by ho čo do dôvodov na uloženie miernejšieho trestu aplikoval duplicitne. Súd obžalovanému uložil trest nepodmienečný, o štyri mesiace vyšší, ako možná dolná hranica pri použití vyššie uvedených ustanovení, pretože je zrejmé, že pokiaľ pre neho neboli poučením nepodmienečné tresty, tak trest nespojený s odňatím slobody by nemal žiadny účinok. Nepodmienený trest vo výške troch rokov by už pre obžalovaného mal byť dostatočnou výstrahou, aby od obdobnej trestnej činnosti do budúcnosti upustil, zároveň ochráni spoločnosť a poškodenú pred pokračovaním v páchaní trestnej činnosti obžalovaným, pretože bude vykonávať trest, no nie na slobode.

Pretože obžalovaný pred spáchaním skutku bol v posledných 10 rokoch vo výkone trestu pre úmyselný trestný čin (Okresný súd Partizánske sp. zn. 2T/76/2015), súd obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Súd obžalovanému neuložil § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, hoci bolo v obžalobe navrhované a znalkyňou odporúčané a to z dôvodu, že takýto druh liečenia mu už uložený je, a charakter liečby neumožňuje jej reálny výkon vo viacerých veciach, je ju možné vo viacerých veciach viesť iba administratívne, čo však nemá žiaden praktický zmysel.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa vyhlásenia rozsudku, prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu Trenčín.